

Zprávy o vojenskovědecké práci vojenských akademií

Z vojenskovědecké práce Vojenské akademie

Klementa Gottwalda, vyznamenané Řádem republiky

Nejvýznamnější událostí ve vojenskovědecké práci na naší akademii na sklonku roku 1955 bylo rozšířené zasedání vědecké rady, na němž bylo zhodnoceno zkušební ukázkové cvičení provedené s vojsky v září a říjnu m. r. Po prvé bylo v naší armádě použito této metody zhodnocení získaných poznatků s cílem jejich zevšeobecnění.

Cvičení s vojsky jsou pro pracovníky v oboru vojenské vědy tím, čím jsou laboratorní cvičení pro fyziky, chemiky, techniky a jiné vědecké pracovníky. Zvláště tehdy, když jsou prováděna za podmínek, které se co nejvíce přibližují skutečným podmínkám soudobého boje, mohou přinést řadu poznatků pro další rozvíjení vojenskovědeckého bádání. Zhodnocení takových cvičení mělo by však následovat v krátké době po jejich ukončení a mělo by být provedeno především účastníky cvičení, kteří měli možnost prověřit některé theoretické otázky v bojové praxi u vojsk.

Z cvičení s vojsky, která byla provedena ke konci výcvikového roku 1954 až 1955, vyplynul důležitý poznatek, značně zaostávání praxe za teorií. Dosud převládá všeobecný názor, jako by naše theoretické myšlení zaostávalo za potřebami vojsk. Byl to však názor celkem málo podložený. Řada poznatků z cvičení s vojsky právě dokazuje, že theoretické vojenskovědecké práce nejsou mnohými veliteli a štáby studovány, že chybí základní návyky velení vojskům, bez nichž není možné úspěšně řídit soudobý boj.

Aby zkušenosti kteréhokoli cvičení s vojsky mohly být zevšeobecněny, musí být prováděno za podmínek, které se nejvíce přibližují skutečnosti. Nebude-li dodržena tato hlavní zásada, mohou získané poznatky sice posloužit k vyřešení některých otázek, avšak jejich zevšeobecnění bude možné jen ztěží provést, protože nebude odrážet objektivní stav bojové přípravy velitelů, štábů a vojsk.

To právě platí o zhodnocovaném cvičení, které bylo nejdříve provedeno jako

velitelsko-štabní, to znamená, že všichni velitelé mohli být předem seznámeni nejen se svými úkoly, ale i s terénem, v kterém bude cvičení provedeno a mohl být proveden nácvik přímo v terénu, v kterém se cvičení odehrávalo. To ve skutečnosti nebude nikdy umožněno. Veškerá příprava na boj se bude provádět na mapách a na leteckých fotografických snímcích, využitím údajů, získaných všemi druhy průzkumu. A tak nutno provést i přípravu zkušebních cvičení, na nichž mají být prověřovány některé otázky vojenského umění.

Samotné zhodnocení cvičení bylo po úvodním referátu, v němž byly rozebrány hlavní studijní otázky, provedeno v devíti studijních skupinách, složených jak z příslušníků Vojenské akademie Klementa Gottwalda, tak i z účastníků zasedání — příslušníků cvičícího svazku. Studijní pracovní skupiny byly složeny také z důstojníků, kteří se cvičení vůbec neúčastnili, což se pak odrazilo i na některých závěrech, které pak byly na společném shromáždění předneseny. Mnohým účastníkům vyhodnocení cvičení chybělo to hlavní: konkrétní poznatky získané vlastním pozorováním, vlastním studiem. Tím se také stalo, že mnohé závěry byly příliš všeobecné. Konstatovala se fakta, nedostatky, avšak návrhy na konkrétní opatření chyběly.

I přes všechny tyto nedostatky přineslo vyhodnocení cvičení řadu nových poznatků, které bude třeba dále propracovat, prohloubit, případně prověřit na dalších cvičeních, aby mohly být zevšeobecněny. Dále je nutné provádět vyhodnocování každého cvičení, především u jednotek a útvarů, aby se nové poznatky včas zavedly do praktické činnosti u vojsk. Na každém cvičení nutno sledovat některou hlavní otázku, nerozptylovat se na mnoho otázek, které mohou být studovány pak jen všeobecně, nemůže se jít do hloubky. Takovou stěžejní otázku, která by měla být v příštím výcvikovém roce studována na všech cvičeních, je organizace velení v soudobém boji na všech velitelských stupních. Příslušníci Vojenské akademie Klemen-

ta Gottwalda se v novém výcvikovém roce účastní většiny prováděných cvičení, budou tyto otázky pozorně studovat a své závěry předají velitelům a štábům k dalšímu využití. Bude to jedna z nejúčinnějších forem spolupráce vojenských akademií s vojsky.

Ke konci minulého roku bylo rozesláno 12. číslo sborníku »Práce Vojenské akademie Klementa Gottwalda«, v kterém byly uveřejněny významné práce z oboru operačního týlu, taktiky zdravotnické služby v soudobém boji a operaci, řešeny některé nové otázky taktiky, jako úder mechanisovanou divisí před přední okraj po atomové, dělostřelecké a letecké protipřípravě, použití vojskového letectva v bojové činnosti. Dále je v sborníku uveden přehled švýcarského vojensko-odborného časopisu Allgemeine schweizerische Militär-Zeit-

schrift, upozornění na některé nové knihy, vydané vydavatelstvím polského ministerstva národní obrany a popis velmi názorné pomůcky, ukazující činnost prostředků protivzdušné obrany.

*

Protože v nejbližší době bude vypsán konkurs na místa adjunktů na Vojenské akademii Klementa Gottwalda, upozorňujeme zájemce, aby si prostudovali článek »Příprava vojenskovědeckých kádří na VA KG«, který byl uveřejněn v 9. čísle sborníku »Práce VA KG« a ve smyslu tohoto článku se připravili na konkursní zkoušky. Článek jim poskytne všeobecnou orientaci o přípravě k získání vědeckých hodností.

(Zpracoval
podplukovník Michal Spišiak)